

<18> Ταῦτα δ' εἰπὼν καὶ μεταστραφεὶς πρὸς τοὺς ἐναντίους, ἤσυχίαν εἶχε· καὶ γὰρ ὁ μάντις παρήγγελλεν αὐτοῖς μὴ πρότερον ἐπιτίθεσθαι, πρὶν [ἄν] τῶν σφετέρων ἢ πέσοι τις ἢ τρωθείη· < ἐπειδὴν μέντοι τοῦτο γένηται, ἡγησόμεθα μὲν >, ἔφη, ἡμεῖς, νίκη δ' ὑμῖν ἔσται ἐπομένοις, ἐμοὶ μέντοι θάνατος, ὥς γέ μοι δοκεῖ.

<19> Καὶ οὐκ ἐψεύσατο, ἀλλ' ἐπεὶ ἀνέλαβον τὰ ὄπλα, αὐτὸς μὲν ὥσπερ ὑπὸ μοίρας τινὸς ἀγόμενος ἐκπηδήσας πρῶτος ἐμπεσὼν τοῖς πολεμίοις ἀποθνήσκει, καὶ τέθραπται ἐν τῇ διαβάσει τοῦ Κηφισοῦ· οἱ δ' ἄλλοι ἐνίκων καὶ κατεδίωξαν μέχρι τοῦ ὀμαλοῦ. Ἀπέθανον δ' ἐνταῦθα τῶν μὲν τριάκοντα Κριτίας τε καὶ Ἰππόμαχος, τῶν δὲ ἐν Πειραιεῖ δέκα ἀρχόντων Χαρμίδης ὁ Γλαύκωνος, τῶν δ' ἄλλων περὶ ἐβδομήκοντα. Καὶ τὰ μὲν ὄπλα ἔλαβον, τοὺς δὲ χιτῶνας οὐδενὸς τῶν πολιτῶν ἐσκύλευσαν. Ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἐγένετο καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀπεδίδοσαν, προσιόντες ἀλλήλοις πολλοὶ διελέγοντο.

<20> Κλεόκριτος δὲ ὁ τῶν μυστῶν κῆρυξ, μάλ' εὐφωнос ὢν, κατασιωπησάμενος ἔλεξεν· Ἄνδρες πολῖται, τί ἡμᾶς ἐξελαύνετε; τί ἀποκτεῖναι βούλεσθε; ἡμεῖς γὰρ ὑμᾶς κακὸν μὲν οὐδὲν πώποτε ἐποιήσαμεν, μετεσχῆκαμεν δὲ ὑμῖν καὶ ἱερῶν τῶν σεμνοτάτων καὶ θυσιῶν καὶ ἐορτῶν τῶν καλλίστων, καὶ συγχορευταὶ καὶ συμφοιρηταὶ γεγενήμεθα καὶ συστρατιῶται, καὶ πολλὰ μεθ' ὑμῶν κεκινδυνεύκαμεν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἀμφοτέρων ἡμῶν σωτηρίας τε καὶ ἐλευθερίας.

<21> Πρὸς θεῶν πατρῶων καὶ μητρῶων καὶ συγγενείας καὶ κηδεστίας καὶ ἑταιρίας, πάντων γὰρ τούτων πολλοὶ κοινωνοῦμεν ἀλλήλοις, αἰδοῦμενοι καὶ θεοὺς καὶ ἀνθρώπους παύσασθε ἀμαρτάνοντες εἰς τὴν πατρίδα, καὶ μὴ πείθεσθε τοῖς ἀνοσιωτάτοις τριάκοντα, οἱ ἰδίων κερδέων ἕνεκα ὀλίγου δεῖν πλείους ἀπεκτόνασιν Ἀθηναίων ἐν ὀκτῶν μηνῶν ἢ

<18> Αφού εἶπε αυτά και στράφηκε προς τους εχθρούς, ἔκανε ἡσυχία γιατί και ο μάντης τους συμβούλευε να μην επιτεθούν παρά μόνο αφού κάποιος από τους δικούς τους ἢ σκοτωθεῖ ἢ τραυματισθεῖ· «Όταν γίνει αυτό, θα προχωρῶ πρῶτος», εἶπε, «εγώ, ἡ νίκη ὅμως θα ανήκει σε σας, ενώ εμένα θα με βρει ο θάνατος, ὅπως τουλάχιστον μου φαίνεται».

<19> Και δεν διαψεύσθηκε, ἀλλά, ὅταν πήραν τα ὄπλα, ο ἴδιος σαν να οδηγείται ἀπὸ κάποια μοίρα, ἀφού πρῶτος πήδησε ὀρμητικά προς τα εμπρός και ἔπεσε πάνω στους εχθρούς, πεθαίνει και ἔχει ταφῆ στην διάβαση του Κηφισοῦ· οἱ ἄλλοι νικούσαν και κατεδίωξαν (τους αντιπάλους) μέχρι το ἴσιωμα. Πέθαναν ἐκεῖ ἀπὸ τους Τριάκοντα ο Κριτίας και ο Ἰππόμαχος, ἐνῶ ἀπὸ τους Δέκα ἀρχοντες του Πειραιά ο Χαρμίδης, ο γιος του Γλαύκωνα και περίπου εβδομήντα ἀπὸ τους ἄλλους. Τα ὄπλα τα πήραν, ἀπὸ κανέναν ὅμως ἀπὸ τους πολῖτες δεν ἀφαίρεσαν τους χιτῶνες. Όταν ἐγίνε αυτό και περισυνέλεξαν τους εχθρούς ὕστερα ἀπὸ συμφωνία, ἀφού πλησίασε ο ἕνας τον ἄλλον, πολλοὶ συζητούσαν μεταξύ τους.

<20> Και ο Κλεόκριτος, ο κήρυκας των μνημένων (στα Μυστήρια), καθὼς εἶχε πολὺ δυνατὴ φωνή, ἀφού ἐπέβαλε σιωπῆ, εἶπε: Ἄνδρες πολῖτες, γιατί μας ἐξορίζετε; Γιατί θέλετε να μας σκοτώσετε; Εμεῖς δεν κάναμε σε σας κανένα κακὸ μέχρι τώρα και ἔχουμε συμμετάσχει μαζί σας σε πολὺ σεβαστὲς τελετὲς και θυσίες και σε ὀμορφότερες ἐορτὲς και ἔχουμε ὑπάρξει και συγχορευτὲς και συμμαθητὲς και συστρατιῶτες και ἔχουμε περάσει πολλοὺς κινδύνους με σας και στη ξηρὰ και στη θάλασσα για τη κοινὴ και των δυο μας σωτηρία και ἐλευθερία.

Στο ὄνομα των πατρικῶν θεῶν και της συγγένειας ἐξ αἵματος και ἐξ ἀγχιστείας και της φιλίας, διότι σε ὅλα αυτά ἔχουμε

πάντες Πελοποννήσιοι δέκα ἔτη πολεμοῦντες.

<22>Ἐξὸν δ' ἡμῖν ἐν εἰρήνῃ πολιτεύεσθαι, οὔτοι τὸν πάντων αἰσχιστόν τε καὶ χαλεπώτατον καὶ ἀνοσιώτατον καὶ ἔχθιστον καὶ θεοῖς καὶ ἀνθρώποις πόλεμον ἡμῖν πρὸς ἀλλήλους παρέχουσιν. ἀλλ' εὖ γε μέντοι ἐπίστασθε ὅτι καὶ τῶν νῦν ὑφ' ἡμῶν ἀποθανόντων οὐ μόνον ὑμεῖς ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς ἔστιν οὓς πολλὰ κατεδακρύσαμεν.

Ὁ μὲν τοιαῦτα ἔλεγεν· οἱ δὲ λοιποὶ ἄρχοντες καὶ διὰ τὸ τοιαῦτα προσακούειν τοὺς μεθ' αὐτῶν ἀπήγαγον εἰς τὸ ἄστυ.

<23>Τῇ δ' ὑστεραίᾳ οἱ μὲν τριάκοντα πάνυ δὴ ταπεινοὶ καὶ ἔρημοι συνεκάθηον ἐν τῷ συνεδρίῳ· τῶν δὲ τρισχιλίων ὅπου ἕκαστοι τεταγμένοι ἦσαν, πανταχοῦ διεφέροντο πρὸς ἀλλήλους. Ὅσοι μὲν γὰρ ἐπεποιήκεσάν τι βιαιότερον καὶ ἐφοβοῦντο, ἐντόνως ἔλεγον ὡς οὐ χρειή καθυφίεσθαι τοῖς ἐν Πειραιεῖ· ὅσοι δὲ ἐπίστευον μηδὲν ἠδίκηκεναι, αὐτοὶ τε ἀνελογίζοντο καὶ τοὺς ἄλλους ἐδίδασκον ὡς οὐδὲν δέοντο τούτων τῶν κακῶν, καὶ τοῖς τριάκοντα οὐκ ἔφασαν χρῆναι πείθεσθαι οὐδ' ἐπιτρέπειν ἀπολλύναι τὴν πόλιν. Καὶ τὸ τελευταῖον ἐψηφίσαντο ἐκείνους μὲν καταπαῦσαι, ἄλλους δὲ ἐλέεσθαι. Καὶ εἶλοντο δέκα, ἓνα ἀπὸ φυλῆς.

συμμετάσχει μαζί σας, σεβόμενοι και τους θεούς και του ανθρώπους σταματήστε να σφάλλετε εις βάρος της πατρίδας και μην υπακούτε στους πάρα πολύ ασεβεῖς Τριάκοντα, οι οποίοι για προσωπικά τους οφέλη έχουν σκοτώσει σχεδόν περισσότερους Αθηναίους σε οκτώ μήνες παρά ὅλοι οι Πελοποννήσιοι πολεμῶντας μας δέκα χρόνια.

<22>Αν και μπορούμε να ζούμε ειρηνικά, αυτοὶ προκαλοῦν μεταξύ μας τον πιο ντροπιαστικό και τον πιο σκληρό και ασεβή και μισητό και στους θεούς και στους ανθρώπους πόλεμο. Αλλά να γνωρίζετε καλά ὅτι μερικούς ἀπὸ αὐτοὺς που σκοτώθηκαν ἀπὸ εμάς, ὄχι μόνο εσεῖς ἀλλὰ και εμεῖς τους θρηνήσαμε. Αὐτὸς τέτοια ἔλεγε· οι υπόλοιποι ἄρχοντες, επειδὴ ἀκούγαν και ἄλλα τέτοια λόγια, οδήγησαν ξανά στο ἄστυ αὐτοὺς που ἦταν μαζί τους.

<23>Την ἐπόμενη μέρα οι Τριάκοντα πολὺ ταπεινωμένοι καὶ απομονωμένοι κάθονταν στην αἴθουσα συνεδριάσεων. Απὸ τους τρεις χιλιάδες, ὅπου ἦταν ταγμένος ο καθένας, σε ὅλα τα μέρη της πόλεως διαφωνοῦσαν μεταξύ τους. Διότι, ὅσοι εἶχαν διαπράξει κάποιο σοβαρὸ ἀδίκημα και φοβούνταν, υποστήριζαν ἔντονα ὅτι δεν εἶναι ἀνάγκη να υποχωροῦν σ' αὐτοὺς που βρίσκονταν στον Πειραιά· ὅσοι ὁμως πίστευαν ὅτι δεν εἶχαν διαπράξει κάποια ἀδικία, οι ἴδιοι σκέφτονταν και τους ἄλλους συμβούλευαν ὅτι δεν χρειάζονταν καθόλου αὐτές οι συμφορές και ἔλεγαν ὅτι δεν πρέπει να υπακούουν στους Τριάκοντα οὔτε να τους ἐπιτρέπουν να καταστρέφουν την πόλη. Και στο τέλος αποφάσισαν ἐκείνους να τους καθαιρέσουν και ἄλλους να ἐκλέξουν. Και ἐξέλεξαν δέκα, ἓνα ἀπὸ κάθε φυλή.

--	--

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

1. έψεύσατο, κατεδίωξαν, κекινδυνεύκαμεν : **Να γίνει χρονική αντικατάσταση.**
2. **Να κλιθούν τα παρακάτω ουσιαστικά στις πλάγιες πτώσεις και των δυο αριθμών:** πολεμίους, γῆν, συστρατιῶται, πατρίδα.
3. Ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἐγένετο: **Να κάνετε πλήρη γραμματική αναγνώριση.**
4. **Να γράψετε τα παραθετικά των παρακάτω τύπων διατηρώντας την πτώση που ἤδη βρίσκονται:** ἱερῶν, σεμνοτάτων, καλλίστων. **Στη συνέχεια να κλίνετε το συγκριτικό βαθμό του τελευταίου.**